

MILJØstyrelsen
Pesticider

6. september 2007

GRUNDNOTAT TIL FEU og FMPU

Forslag til Kommissionsdirektiver om optagelse af aktivstofferne, difenacoum og carbondioxid på bilag I til direktiv 98/8/EC om biocid midler.

Resumé

Kommissionen foreslår, at aktivstofferne difenacoum og carbondioxid optages på bilag I til direktiv 98/8/EC om biocidmidler for så vidt angår produkttype 14 (rodenticider). Hvis forslagene bliver vedtaget, vil det betyde, at difenacoum og carbondioxid må indgå som aktivstof i biocidmidler til bekæmpelse af bl.a. mus og rotter. Stofferne optages på bilag til bekæmpelsesmiddelbekendtgørelsen. Det vurderes, at forslaget har en positiv indflydelse på beskyttelsesniveauet i Danmark for så vidt angår difenacoum. For carbondioxid kan indflydelsen på beskyttelsesniveauet ikke vurderes.

1. Status

Kommissionen har fremsat to selvstændige forslag til Kommissionsdirektiver om optagelse af stofferne difenacoum og carbondioxid på bilag I til direktiv 98/8/EC "Draft Commission Directive amending Council Directive 98/8/EC to include difenacoum as an active substance in Annex I thereto" og "Draft Commission Directive amending Council Directive 98/8/EC to include to include carbon dioxide as an active substance in Annex I thereto".

Forslagene har hjemmel i direktiv 98/8/EC om biocidmidler.

Forslagene forventes at komme til afstemning i Det stående udvalg for biocidholdige produkter den 13. september 2007. De skal vedtages i komitéprocedure efter forskriftsprocedure (1999/468/EF, art. 5).

Hvis der er kvalificeret flertal for forslagene, udsteder Kommissionen direktiverne. Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen sagen for Rådet, og underretter samtidig Europa Parlamentet. Rådet kan med kvalificeret flertal vedtage forslaget uændret eller udtale sig mod det. Hvis der er kvalificeret flertal imod forslaget, skal Kommissionen behandle sagen på ny. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede direktivet.

Da difenacoum og carbondioxid har været på markedet i EU før den 14. maj 2000, er baggrunden for forslagene direktivets artikel 16, stk. 2, hvorefter alle aktivstoffer, der var på markedet i EU før den 14. maj 2000, skal vurderes.

2. Formål og indhold

Forslagene drejer sig om beslutning om optagelse af aktivstofferne difenacoum og carbondioxid på bilag I (positivlisten) til direktiv 98/8/EC om biocidmidler for så vidt angår anvendelse som aktivstof i rodenticider, dvs. midler mod gnavere som rotter og mus.

Stofferne er blevet vurderet af forskellige medlemsstater, og vurderingerne er derefter behandlet i arbejdsgrupper under Kommissionen, hvor alle EU-landes biocidmyndigheder har deltaget. Disse vurderinger har resulteret i ovennævnte forslag, der har til hovedformål at optage aktivstofferne difenacoum og carbondioxid på bilag I til direktiv 98/8/EC til produkttype 14 (rodenticider).

Difenacoum

Ifølge udkastet til vurderingsrapporten, som er knyttet til direktivforslaget, har vurderingen af difenacoum ud fra de angivne anvendelsesområder vist, at det kan antages, at stoffet og midler indeholdende difenacoum, udgør en uacceptabel risiko for miljøet. Da difenacoum dog anses for at være af væsentlig betydning for den offentlige sundhed, anses det for berettiget at optage stoffet på bilag I. I lyset af den identificerede risiko, der er beskrevet i udkastet til vurderingsrapporten, er der i direktivforslaget forslag om, at kræve betydelige risikoreduktioner for at mindske risikoen, herunder at begrænse anvendelsen af stoffet til kun at omfatte professionelle brugere.

Carbondioxid

Carbondioxid er allerede optaget på bilag IA til en begrænset anvendelse i musefælder. Ifølge udkastet til vurderingsrapporten er denne anvendelse påvist acceptabel. Der er imidlertid også stillet forslag om at anvende carbondioxid til bekæmpelse af rotter og mus i større sammenhænge, bl.a. flyvemaskiner. Denne anvendelse er der ikke lavet risikovurdering for, selvom der kan være et sikkerhedsproblem med brug af carbondioxid, idet stoffet er akut giftigt for mennesker i for høje koncentrationer. Der er derfor ikke som påkrævet i biociddirektivet påvist sikker anvendelse af stoffet.

De angivne anvendelsesområder er:

Difenacoum

Rodenticid til bekæmpelse af mus og rotter. Det skal bemærkes, at stoffet er et potentielt PBT (persistent, bioakkumulerbar og toksisk) stof som de fleste andre 2.generations rodenticider, og derfor vil stoffets egenskaber blive nøje vurderet og sammenlignet med de øvrige rodenticider også efter optagelsen på bilag I. Derudover er der i direktivforslaget foreslået krav om risikoreduktioner som f.eks. restriktion til kun at måtte bruges af professionelle, begrænsning af mængden af aktivstoffet difenacoum i produkterne, og at produkterne ikke må anvendes i pulverform.

Carbondioxid

Rodenticid til bekæmpelse af mus og rotter i bl.a. flyvemaskiner.

Når et aktivstof er optaget på bilag I eller IA, er det en national opgave at tage stilling til, om de biocidmidler, aktivstoffet indgår i, kan godkendes til brug i det pågældende land. Denne stillingtagen skal ske på grundlag af de såkaldte ”ensartede principper” (bilag VI til direktivet) samt den viden om aktivstoffet, der er opnået ved vurderingen.

Difenacoum og carbondioxid har ikke været til høring i den Videnskabelige Komité for sundhed og miljø risiko (SCHER), da Kommissionen ikke har fundet det nødvendigt at stille specifikke spørgsmål om stofferne og vurderingerne.

3. Nærhedsprincippet

Kommissionen har ikke redegjort for nærhedsprincippet. Der er tale om en gennemførelsesforanstaltning af en allerede vedtaget rådsretsakt, hvorfor regeringen vurderer, at forslagene er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

4. Konsekvenser for Danmark

Lovgivningsmæssige konsekvenser:

Hvis forslagene bliver vedtaget, vil stofferne blive optaget på bilag 8 til bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler.

Der er i dag godkendt midler med difenacoum og carbon dioxid til anvendelse som rodenticid i Danmark. I øjeblikket er der godkendt midler med difenacoum til bekæmpelse af både rotter og mus, mens bekæmpelse af rotter kun må foretages af professionelle tillades det også private at bekæmpe mus med midler indeholdende difenacoum.

Økonomiske og administrative konsekvenser:

Hvis forslagene vedtages, skal direktivet være implementeret senest ca. 1 år efter afstemningen. Senest 4 år efter ikrafttrædelsen af direktivet skal eventuelle danske godkendelser af rodenticider med difenacoum og carbondioxid være vurderet på ny og eventuelt være ændret i overensstemmelse med direktivet. Denne revurdering vurderes kun at få marginale administrative konsekvenser for Miljøstyrelsen og erhvervslivet, der dog ikke længere kan sælge musemidler indeholdende difenacoum til private. En bekæmpelse af mus for private vil derfor blive begrænset til andre midler og fysisk fjernelse af mus ved f.eks. fælder. Derudover er der ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for stat og kommuner. De nævnte administrative udgifter for Miljøstyrelsen vil kunne holdes indenfor ministeriets eksisterende økonomiske ramme.

Beskyttelsesniveau:

Det vurderes, at forslaget vedrørende difenacoum påvirker beskyttelsesniveauet i Danmark positivt, da der i dag er godkendt midler indeholdende difenacoum til bekæmpelse af mus af private.

Idet der ikke med forslaget tages stilling til eventuel godkendelse af biocidmidler med carbondioxid som aktivstof, kan indflydelsen på beskyttelsesniveauet ikke vurderes.

5. Høring

Et udkast til rammenotat har den 5. september været udsendt i kort høring i specialudvalget for miljøspørgsmål.

Dansk Industri har oplyst, at DI umiddelbart ikke har bemærkninger, men gør dog opmærksom på, at DI i lyset af den korte tidsfrist ikke har haft mulighed for at høre eventuelt berørte virksomheder.

Forbrugerrådet har meddelt, at rådet af ressourcemæssige årsager ikke har haft mulighed for at forholde sig til forslaget. Forbrugerrådet kan således ikke tages til indtægt for at støtte forslaget eller for at gøre det modsatte.

3F finder, at begge stoffer udgør en risiko, som er uacceptabel. 3F anmoder derfor om, at ingen af stofferne optages som aktivstoffer i bilag I til 98/8/EF om biocider. Hvis det alligevel ender med en anbefaling om optagelse af difenacoum i bilagslisten, anbefaler 3F, at tilladelsen kun gives for en tre-femårig periode, således at virksomhederne bliver tvunget til at finde alternative løsninger.

6. Forhandlingssituation

Forslagene forventes vedtaget med kvalificeret flertal.

7. Dansk holdning

Ved behandlingen i EU er det vurderet, at difenacoum og midler indeholdende dette stof, udgør en uacceptabel risiko for miljøet. Da difenacoum dog anses for at være af væsentlig betydning for den offentlige sundhed, anses det for berettiget at optage stoffet på bilag I med krav om risikoreducerende foranstaltninger. Regeringen kan derfor støtte Kommissionens forslag om optagelse af difenacoum på biociddirektivets bilag I.

Regeringen lægger stor vægt på, at procedurerne for risikovurdering følges i forbindelse med optagelse af aktivstoffer på biociddirektivets bilag. Regeringen kan derfor principielt ikke støtte Kommissionens forslag om optagelse af carbondioxid, da der ikke er påvist sikker anvendelse til den ansøgte brug.